

Utredning Sande kulturskole

Sande
20.05.2009

- sammen skaper vi trygghet og trivsel!

Forord

Rehabiliteringen av Sande ungdomsskole førte til spørsmål om hvor Sande kulturskole bør være lokalisert i framtiden. Politikere ga signaler om ønsket redegjøring for utvikling av kulturskolen i framtiden og sammenhengende faktorer som plassbehov, ønsket plassering og tilgjengelighet, trygghet og trivsel.

Dette ønsket er et uttrykk for langsiktig og forankret kulturplanlegging sett i forhold til tettstedsutvikling, hvor Sande får en tydelig og attraktiv kulturprofil.

Utredningen av Sande kulturskole er lagt opp til å gi allsidig bakgrunnsinformasjon og en faglig vurdering som til sammen kan tjene som beslutningsgrunnlag for fremtidig lokalisering.

Sande, 20.05.2009

Barbara de Haan
Konstituert virksomhetsleder for kulturtjenesten

Bjørn Luksengård
Rektor Sande kulturskole

Innholdsfortegnelse

- 1) Bakgrunn
- 2) Kulturskolen i dag
  - 2.1) Elevantall og bemanning
  - 2.2) Tilbudene
  - 2.3) Arrangementer
  - 2.4) Samarbeidspartnere
- 3) Fremtidig utvikling
  - 3.1) Visjon
  - 3.2) Hovedmålsetning
  - 3.3) Strategi
  - 3.4) Ønsket utvidelse av tilbud frem til 2011
- 4) Plassbehov og lokalisering
  - 4.1) Plassbehov
  - 4.2) Analyse av dagens lokalisering i "Brakkene"
  - 4.3) Analyse av 2. og 3. etasje i kommunelokalet
  - 4.4) Analyse av lokalisering i ungdomsskolen
- 5) Økonomi
  - 5.1) Kulturskolens budsjett
  - 5.2) Investering i nye lokaler
- 6) Sammendrag
  - 6.1) Anbefaling

1) Bakgrunn

Norge er det eneste land i verden som har lovfestet en kommunal musikk- og kulturskole. «Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen», paragraf 13-6 i opplæringsloven, lyder slik:

"Alle kommuner skal, alene eller i samarbeid med andre kommuner, ha et musikk/kulturskoletilbud til barn og unge."

Regjeringen har i Kulturløftet satt kulturskolen høyt på den politiske dagsorden, og fulgt opp dette i Soria Moria-erklæringen:

"Regjeringen vil at alle barn skal ha et tilbud om plass i kulturskolen til en rimelig pris".

"Vi ønsker en sterk satsing på kulturskolene. Det er i dag ikke nok plasser til alle som ønsker å gå i kulturskole. Mange steder i landet er det lange køer. Vi mener derfor at tilbudet skal bygges ut og at målet skal være at kulturskolene skal være for alle. Vi mener at alle barn i Norge som ønsker det, skal få tilbud om plass i kulturskolen med rimelig egenbetaling.¹"

Regjeringen har en visjon om at Norge skal være en ledende kulturnasjon som legger vekt på kultur i alle deler av samfunnslivet. Kunst og kultur har stor verdi i seg selv og er av stor betydning for andre samfunns mål som næringsutvikling og arbeidsplasser, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet.

Kulturskolens formål er å gi et undervisningstilbud i kunst- og kulturfag til alle barn og unge, uavhengig av bosted og økonomi. Tilbudet er frivillig, som et supplement til den obligatoriske grunnskolen. Kjernefag er musikk, teater, dans og visuelle fag, men det kan også gis undervisning i andre relaterte fag, som f.eks. skrivning, sirkus og kulturminnevern. Det er ønskelig at skolen gir tilbud i minimum to av kjernefagene.

Kulturskolen må gi tilbud om individuell opplæring innenfor en tidsressurs som sikrer et kvalitativt godt faglig tilbud. Det må også settes av tidsressurs for samspill, gruppeundervisning og tverrfaglige prosjekter i kulturskolen og i samarbeid med det frivillige kulturliv. Samarbeidet mellom de frivillige organisasjonene og kulturskolen er et viktig fellesanliggende som gir mange synergieffekter.

Forhenværende skole- og barnehageutvalg, formannskap og kommunestyre i Sande vedtok i 1999 omlegging fra musikk-skole til kulturskole.

"F.o.m. inneværende skoleår er kommunen forpliktet til å gi et musikk- og kulturskoletilbud, og det oppfordres til å gi et tilbud som omfatter ulike kunstarter."

---

¹ Kulturløftets pkt 4.

2) Kulturskolen i dag

Sande kulturskole tilbyr i dag undervisning innenfor fagområdene musikk, kunst- og håndverk. Kulturskolen har som oppgave å gi kommunens barn og unge tilbud om opplæring og aktivitet innenfor uttrykksfagene, slik at flest mulig får anledning til å utvikle og ta i bruk sine kunstneriske evner. Å uttrykke seg gjennom musikk, skrivekunst samt kunst og håndverk er av stor betydning for et menneskes vekst og utvikling. Disse kunstuttrykkene er fantastiske døråpnere til egne ressurser og til positive miljøer. De skaper trygge mennesker som i tillegg til å lære en ferdighet, også blir vant til å samarbeide og kommunisere med andre.

Kulturskolen tar utgangspunkt i den enkeltes evner, forutsetninger og ønsker, og tilpasser opplæring og aktivitet deretter.

Undervisning i kunst og kultur gjør elevene mer oppfinnsomme, styrker motivasjonen og utvikler sosial kompetanse. Dette underbygges av forskning fra Anne Bamford, professor ved The University of Arts i London, som står bak Unesco-undersøkelsen: "The Wow-factor". God kvalitet på opplæringen i kunstfagene gjør at elevene f. eks scorer bedre på PISA-testen. Kunst og kultur i skolen gjør elevene mer oppfinnsomme, styrker motivasjonen og utvikler sosial kompetanse.

I Innst. S. nr. 234 (1992-93), jf St. meld. 40 (1992-93), sluttet Stortinget seg blant annet til departementets forslag om at det i hver kommune burde foreligge en samordnet plan for opplæringen². Planen skulle ta særlig hensyn til funksjonshemmede. I samme innstilling støtter et flertall en målsetting om at musikkskoleelevene skulle utgjøre minst 30 prosent av alle grunnskoleelever. I Sande er prosentandel grunnskoleelever i kulturskolen på 15%³.

Kommune	Elevtall i grunnskolen	Elevtall i kulturskolene	%-vis andel	Elevtall venteliste
Larvik	5217	1853	35,51	391
Andebu	756	46	6,08	16
Lardal	292	44	15,06	0
Hof	418	115	27,51	28
Re	1101	227	20,63	35
Horten	3206	245	7,64	49
Stokke	1473	145	9,84	84
Holmestrand	1141	176	15,42	66
Sande	1122	140	13,19	148
Nøtterøy	2575	312	12,11	143
Tønsberg	4532	454	10,01	237
Sandefjord	5369	511	9,51	476
Svelvik	768	50	6,51	5
Tjøme	588	51	8,67	29
Vestfold	29759	4377	14,70	1641
Hele landet	616139	109150	17,71	24670

² Samme målsetting kommer frem i Innst. O nr. 36 (1993-94), jf. Ot.prp.nr.21 (1993-1994) Om lov om endringer i lov av 13. juni 1969 nr. 24 om grunnskolen.

³ Tabellen bygger på elevtall i kulturskolen, ikke elevplasser, pkt 4 i GSI statistikken, www.wis.no/gsi
Elevtall fra grunnskolen er hentet fra pkt. 15.

2.1) Elevantall og bemanning

Sande kulturskole underviser i dag 170 elever. Mange av de ulike musikktilbud er svært populære og har ventelister. Noen søkere står på venteliste i flere år før de får elevplass. Kulturskolen har per dags dato har vi ventelister for følgende tilbud:

Piano	59 elever
Gitar	50 elever
Fiolin	5 elever
Sang	14 elever
Slagverk	12 elever
Band	8 elever

Totalt 148 elever⁴

Bemanning i 2008	
Disiplin	Stillingsprosent
Rektor	100%
Keramikk	15%
Bilde/animasjon	15%
Gitar/Band	73%
Fløyte	15%
Trekkspill	20%
Messingblås	30%
Piano	60%
Fiolin	17%
Slagverk	15%
Treblås	20%
Sang	20%
Studioteknikker og lydmann	13%
Total	4.13 årsverk

2.2) Tilbudene

Det er høyt utdannede og godt kvalifiserte lærere som ivaretar undervisningen ved Sande kulturskole. Musikkundervisningen foregår i Prestegårdsalléen 10, og i Sande kommunelokale. Det undervises i sang, trekkspill, fiolin, gitar, piano, band, musikk og data, og alle korpsinstrumenter. Med korpsinstrumenter regnes slagverk, fløyte, klarinett, saksofon, trompet/kornett, baryton, horn, tuba og trombone. For tiden har skolen en saksofonkvartett og en klarinettkvintett, to band og samspillgrupper i trekkspill, slagverk, fiolin og sang. Undervisningen i musikk og data inneholder arbeid på mac med programmene Logic og Cubase. Skolen har eget studio der elevene kan spille inn egen cd. Dette gjøres kontinuerlig gjennom hele året.

Kunst og håndverk foregår på Haga ressurscenter, 3 timer på tirsdager. I kunst og håndverk arbeides det med keramikk, bilde og animasjon.

⁴ Noen elever har søkt plass på forskjellige disipliner. Kulturskolen regner med elevplasser og dermed er tallet høyere enn det GSI bruker i sin beregning.

2.3) Arrangementer

Kulturskolen arrangerer hver høst Huldrekveld i skogen bak Sande Gamle Prestegård, og to kulturskoleuker, en i starten av desember i Sande kirke og en i slutten av mai i Sande kommunelokale. Elevene spiller fast en gang i semesteret på Sandetun aktivitetssenter, og deltar på ulike arrangementer og konserter gjennom hele året bl. a. på Sande torg.

Kulturskolens konserter og forestillinger er en viktig del av kulturskolens aktivitet og kommunens kulturliv. Arrangementene bidrar til et levende samfunn der menneskene trives. Det skapes gode opplevelser for publikum samtidig som elevene får mulighet for utfoldelse og trening i å stå frem med sine uttrykksformer.

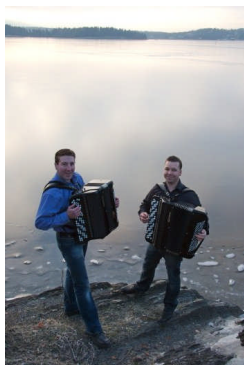

2.4) Samarbeidspartnere

I følge rammeplan for kulturskolen fra Norsk Kulturskoleråd skal kulturskolen utvikles som lokalt ressurscenter for barnehage, grunnskole, videregående opplæring og det frivillige kulturliv. Sande kulturskole har en sentral plassering i Sande sitt kulturliv med greiner ut til grunnskoler og videregående skoler der elevgrunnlaget hentes fra. Det samarbeides om konserter og gjennomføring av skolebesøk og prosjekter. Den største samarbeidspartneren fra det frivillige organisasjonslivet er Sande Juniorkorps, der de fleste medlemmene får opplæring/ undervisning gjennom kulturskolen. Ved store anledninger som 17. mai og ulike store arrangementer som Norden-stevnet, "Kunst som hjelper", etc er Sande kulturskole en sentral og viktig aktør.

Kulturskolen har også et nært og godt samarbeid med Sandetun aktivitetssenteret, der samtlige lærere ved kulturskolen tar med elevene og holder en konsert hver i semesteret.

3) Fremtidig utvikling

Økt vektlegging av kultur vil gjøre lokalsamfunnet triveligere å bo i, stimulere næringsutvikling, hindre fraflytting og bidra til en positiv utvikling og lokal identitet. Vellykket kulturutvikling forutsetter både respekt for kulturelle verdier og tradisjoner, og åpenhet for nye impulser. Med denne viten har kulturtjenesten analysert dagens kulturskoletilbud.

Ved å endre fra Sande musikksskole til Sande kulturskole har Politikere gitt signaler om et ønske å ha et allsidig undervisningstilbud. Det er ønskelig at kulturskolen gir tilbud i minimum to såkalte kjernefag. Kjernefag er musikk, teater, dans og visuelle fag. Kulturskolen tilbyr 3.83 årsverk i musikkundervisning og 0.30 årsverk i kunst- og håndverkundervisning. Den skjeve fordelingen kan forklares gjennom historikken til kulturskolen. Den ble opprinnelig startet som ren musikksskole og ble i 1999, etter forskrifter fra Kultur- og Kirkedepartementet, omorganisert til kulturskole.

Rundt omkring i landet er det stor variasjon i musikk- og kulturskoletilbudet. De vanligste fagene er musikk, dans, teater, visuelle kunstoffag, skapende skriving og nysirkus, men i enkelte kommuner undervises det også i kulturminnevern og husflidsteknikker. Noen kommuner har tilbud kun til barn og ungdom, mens andre også har tilbud for voksne. Det sistnevnte har

kulturtjenesten sett nærmere på. Endringer i bosetningsmønster og befolkningssammensetning gir grunnlag for andre typer kultursatsing. Sande kommune er en kommune i vekst, og særlig nyinnflyttere forventer et bredt kulturtilbud for både unge og voksne. Kulturskolen har hittil hatt tilbud til barn og ungdom. Kulturtjenesten ønsker nå å utvide med kurstilbud til voksne til selvkost. Fordelene med dette vil være:

- økt aktivitetstilbud til voksne
- bidra til rekruttering av voksne til musikkforeninger i Sande
- mulighet til å kunne tilby lærerne større stillingsprosent og dermed forenkle rekruttering av dyktige fagfolk

I fremtiden ønsker Kulturtjenesten en sterkere satsing på visuelle fag, skapende skriving, musikk og bevegelse, kunst- og håndverk og kulturminnevern. Kulturskolen har allerede fått konkret etterspørsel fra ungdom i forhold til kunst- og håndverkstilbud. I planlegging for de neste 2 årene har Kulturtjenesten også tatt høyde for å få redusert ventelistene.

Stortinget ønsker at hver kommune skal lage en helhetlig plan for opplæringen som tar særlig hensyn til småbarn og funksjonshemmede. Kulturskolen ønsker å imøtekomme dette ved å knytte tettere samarbeid med Familietjenesten ved å tilby sangkurs for foreldre og barn og et spesielt tilpasset tilbud "Musikk og bevegelse" for utviklingshemmede barn.

3.1) Visjon

Sande kulturskole skal være et kreativitets- og kompetansesenter, og bidra til et rikt og variert kulturliv i kommunen.

3.2) Hovedmålsetning

Sande kulturskole skal gi et frivillig opplæringstilbud innen ulike kulturfag til innbyggere i kommunen med særlig fokus på barn og unge.

Delmålsetting 1)

Å gi tilpasset undervisning til alle interesserte barn og unge som ønsker opplæring innen kunstneriske fag og øke deltakelse fra 11% til 20% av grunnskoleelevene innen 2014.

Idé til handling:

- Avvikle ventelistene ved å utvide tilbudet.
- Utvikle tilpasset undervisning.

Delmålsetting 2)

Kulturskolen skal være et kulturpedagogisk ressurscenter i kommunen.

Idé til handling:

- Utvikle samarbeidet med kommunale barnehager, grunnskolen og voksenopplæringen
- I samarbeid med familietjenesten ansette en musikkterapeut og tilby opplæring til enkeltelever/grupper med spesielle behov

Delmålsetting 3)

Kulturskolen skal utvikle seg videre innen kvalitet, mangfold og tverrfaglige prosjekter, og i tillegg være en god arbeidsplass for kunstfaglig personell.

Idé til handling:

- Øke antall undervisningstimer
- Lage tilbud til voksne
- Ha gode øvings- og arbeidsrom
- Kvalitetssikre ressurser til utøvelse og utvikling for lærerne i kulturskolen
- Kontinuerlig være på søken etter å utvikle nye og attraktive fagtilbud
- Være en pådriver for regionalt samarbeid og en toneangivende aktør i samhandling kulturskolene i mellom

3.3) Strategi

Gjennom offentlig satsing skal kulturtjenesten bidra til mer kontakt mellom profesjonelle kulturarbeidere og innbyggere i alle aldersgrupper.

3.4) Ønsket utvidelse av tilbud frem til 2011

Kulturskoleår 2009/2010		
Disiplin	Stillingsprosent fast ansettelse 2008/2009	Stillingsprosent fast ansettelse 2009/2010
Rektor	100%	100%
Gitar/Band Gitarundervisning for voksne	73%	73% Kurstilbud til selvkost
Fløyte	15%	15%
Trekkspill Trekkspillundervisning for voksne	20%	20% Kurstilbud til selvkost
Messingblås	30%	30%
Kunst- og håndverk Maling og trykk for ungdom Foto og animasjon for ungdom Maling og trykkurs for voksne Vevkurs for voksne Keramikkurs for voksne Spikkekurs for voksne	30%	40% Kurstilbud til selvkost Kurstilbud til selvkost Kurstilbud til selvkost Kurstilbud til selvkost
Piano	60%	60%
Fiolin	17%	17%
Slagverk	15%	15%
Treblås	20%	20%
Sang Kor Sangundervisning for voksne	20%	20% 10% Kurstilbud til selvkost
Studioteknikker og lydmann	13%	13%
Mor og barn Rytmask dans for de minste Tilpasset oppl. musikk og bevegelse Nysirkus	-	30% (musikkterapeut)
Total	4.13 årsverk	4.63 årsverk

Kulturskoleår 2010/2011		
Disiplin	Stillingsprosent fast ansettelse 2008/2009	Stillingsprosent fast ansettelse 2010/2011
Rektor	100%	100%
Gitar/Band Gitarundervisning for voksne	73%	93% Kurstilbud til selvkost
Fløyte	15%	15%
Trekkspill Trekkspillundervisning for voksne	20%	20% Kurstilbud til selvkost
Messingblås	30%	30%
Kunst- og håndverk Maling og trykk for ungdom Foto og animasjon for ungdom Maling og trykkurs for voksne Vevkurs for voksne Keramikkurs for voksne Spikkekurs for voksne	30%	40% Kurstilbud til selvkost Kurstilbud til selvkost Kurstilbud til selvkost Kurstilbud til selvkost
Skrivekurs Sangtekster/rapp Revytekster/teatertekster Poesi/prosa	-	15% (forfatter/pedagog)
Piano	60%	75%
Fiolin	17%	20%
Slagverk	15%	15%
Treblås	20%	20%
Sang Kor Sangundervisning for voksne	20%	20% 10% Kurstilbud til selvkost
Studioteknikker og lydmann	13%	13%
Mor og barn Rytmask dans for de minste Tilpasset opplæring musikk og bevegelse Nysirkus	-	30% (musikkterapeut)
Total	4.13 årsverk	5.16 årsverk

4) Plassbehov og lokalisering

Når kulturtjenesten har sett nærmere på alternativer for lokalisering av kulturskolen er de kulturpolitiske konsekvensene av kommunal planlegging tatt i betraktning. Fysisk planlegging og kommunale endringsprosesser medvirker til å endre samfunnsstrukturer og rammevilkårene for samhandling.

Kulturlandskapet i bygde-Norge har fått en ny dimensjon, nemlig et nytt utbyggingsmønster. Vi har fått en klar sonedeling mellom hvor folk bor, arbeider, handler og opplever kultur. Kulturelle arenaer for sosial samhandling er flyttet til sentrum av Sande. Lokaliseringsalternativer er derfor søkt i Sande sentrum. Det er også av praktiske grunner i forhold til ledige lokaler i kommunal eie.

Bortsett fra tilgjengelige lokaler har Kulturtjenesten sett på plassbehov, nærhet til konsertarenaer, tilgjengelighet til lokalene og trygghet som kriterier for lokalisering. Følgende forhold må tas med i betraktning ved valg av lokalisering:

- Regjeringspartienes Kulturløft har lovet at alle ventelistene er borte innen 2014. Dette løftet vil ha stor betydning for fremtidig plassbehov.
- Kulturtjenesten ønsker fortrinnsvis at all undervisningen foregår i en og samme bygning.
- Undervisningslokalene brukes per i dag fra kl 10.00 til forberedelser og undervisning. Hvis tilbudet utvides med en musikkterapeut, vil undervisning i sangtimer for foreldre og barn, og musikk og bevegelse for utviklingshemmede barn foregå på dagtid og må undervisningslokale for dette tilbudet være tilgjengelig. Dette er av betydning for eventuell lokalisering ved ungdomsskole.
- Kulturskoletilbudet bør oppleves som et frivillig fritidstilbud, og ikke som et utvidet skoletilbud.

I forhold til ledig kommunal eiendom i sentrum har kulturtjenesten analysert tre forslag til lokalisering. Tidligere har kun ”Brakkene” og Sande ungdomsskolen blitt diskutert som lokalisering for kulturskolen. Plassbehov i tillegg til bruksbehov, trygghetsfølelse og opplevelse av fritidstilbud har gjort at vi har sett på kommunelokalet som et nytt alternativ.

- 1) Dagens lokalisering i ”Brakkene”
- 2) 2. og 3. etasje i Kommunelokalet
- 3) Plassering i Sande ungdomsskolen

4.1) Plassbehov

Med tanke på dagens tilbud og ønske om videre utvikling av kulturskolen er det behov for følgende rom:

Type rom	Antall	m ²
Felles oppholdsrom med kjøkkenkrok	1	25
Kontor til rektor	1	20
kontorfelleskap til lærerne	1	15
Fiolin/fløyterom	1	18
Trekkspillrom	1	18
Klarinett/saksofonrom	1	18
Slagverkrom	1	40
Undervisningsrom for grupper/utviklingshemmede (også egnet til dans/nysirkus/kor)	1	50
Pianorum	2	36
Gitarrom	2	36
Bandrom	1	35
Studiorom for opptak og undervisning i musikkteknologi	1	40
Lagerrom	2	15
Toaletter	2	10
HC toalett	1	9
Undervisningsrom for kreativ skriving, fotografi, film og animasjon	1	25
Formgivningsrom	1	40
	Total	450

4.2) Analyse av dagens lokalisering i "Brakkene"

I dag disponerer kulturskolen hele brakken bortsett fra et rom som Kommuneforbundet disponerer. Rommene har blitt tilrettelagt for å tilfredsstillere undervisningens behov og kulturskolen preges av et godt miljø hos lærere og elever. Brakkene er på ca 400 m².

Fordeler	Ulempe
Skreddersydd etter kulturskolens nåværende behov for musikkundervisning	Kunst og håndverk er ikke i samme bygg
Sentral beliggenhet i rolige omgivelser med god parkeringsplass	Bygningen var ment som en midlertidig løsning da den ble satt opp.
Ligger på nøytral grunn uten å favorisere noen av barneskolene	
Kort veg til fremføringsarenaer som kommunelokalet, Sande kirke, Sande torg etc. Dersom kommunelokalet restaureres blir beliggenheten enda mer attraktiv.	Dametoalettet må gjøres om til HC-toalett.
Blir oppfattet som en selvstendig enhet, lett for frivillige/foreninger å ta kontakt.	
Godt miljø og god trivsel knyttet til bygget	
Sosial kontroll fra naboer i forhold til innbrudd/hærverk	

4.3) Analyse av 2. og 3. etasje i kommunelokalet

Kommunelokalet har cirka 500m² i 2. og 3. etasje til kontorer, undervisningslokaler og lagring. I tillegg kan storsalen med scenen i 1. etasje benyttes når den er ledig.

Fordeler	Ulempe
All undervisning under samme tak, mulighet for utvikling	Antagelig det dyreste alternativet.
Sentral beliggenhet i rolige omgivelser med god parkeringsplass	
Ligger på nøytral grunn uten å favorisere noen av barneskolene	
Kort veg til fremføringsarenaer som 1. etasjen i kommunelokalet, Sande kirke, Sande torg etc.	Teknisk og arkitektonisk utfordring å forene kulturskole i 2. og 3. etasje med andre aktiviteter i 1. etasje
Godt miljø og god trivsel knyttet til bygget	
Blir oppfattet som en selvstendig enhet, lett for frivillige/foreninger å ta kontakt.	
Kulturskolen kan tas med i utforming av romløsning fra starten	
Sosial kontroll fra naboer i forhold til innbrudd/hærverk	

4.4) Analyse av lokalisering i ungdomsskolen.

I planer for rehabilitering av ungdomsskolen er det sett på muligheter for plassering av kulturskolen i 2. etasje i annekset. Her er det sirka 350m² tilgjengelig med mulighet til å bygge ut med 100m² i fremtiden.

Fordeler	Ulemper
Mulighet for å plassere kunst og håndverk i samme bygning	Ligger lengre unna kulturskolens hovedarenaer Sande kirke/kommunelokalet
Tilgang til scenen i kantinen	Tidligere skisserte forslag til romløsning byr ikke på store nok undervisningsrom og lagringsplass.
Mulighet for å utvide tilbudet	Kryssende behov mellom kulturskolen, ungdomsskolen og Haga skole i forhold til bruk av kantine, kunst/håndverklokaler og musikkrom, vil kunne bli en konflikt.
Kortere veg for elever fra Haga og Sande ungdomsskole. Haga-elever kan gå til og fra SFO for å få undervisning.	For rom som ikke utelukkende er forbeholdt kulturskolen, kreves det for og etterarbeid før rommene er klare til undervisning for kulturskolen. Mer utrygghet for yngre elever som må ferdes inn i ungdomsskolemiljø. Plassering ved skolen vil muligens ikke gi samme opplevelse av et fritidstilbud.

5) Økonomi

5.1) Kulturskolens budsjett

Per i dag bidrar Sande kommune med 75% i driftskostnader for Sande kulturskole. Resterende 25% dekkes av brukerbetaling for tjenester og refusjon fra andre kommuner. Voksentilbud fra høsten 2009 vil tilbys til selvkost slik at vi kan sette i gang nye tilbud uten å belaste budsjettet.

Brukerbetaling 2009-2011		
Pr. semester	Pris	Merknader
Skolepenger	1.250,-	barn og unge under 18 år
	3.600,-	voksne over 18 år (til selvkost)

5.2) Investering i nye lokaler

Per i dag har Kulturtjenesten ikke nok fakta til å forelegge et kostnadsoverslag til lokaliseringalternativer. Utredningen gir kun en faglig redegjørelse. For å komme frem til et kostnadsoverslag for tilrettelegging av ungdomsskole eller kommunelokalet må det bestilles en nærmere utredning hos et arkitektfirma i tillegg til en brannteknisk vurdering av bygningene. I investeringsbudsjettet for 2009 er det satt av kr 100.000,- til utbedring av kommunelokalet som kan dekke de kostnadene som videre utredning medfører.

6) Sammendrag og anbefaling

Utredningen for Sande kulturskole er lagt opp til å gi allsidig faglig bakgrunnsinformasjon som kan tjene som beslutningsgrunnlag for fremtidig lokalisering av Sande kulturskole.

Norge er det eneste land i verden som har lovfestet en kommunal musikk- og kulturskole. Kulturskolens formål er å gi et undervisningstilbud i kunst- og kulturfag til alle barn og unge, uavhengig av bosted og økonomi. Tilbudet er frivillig.

Kulturskolen må gi tilbud om individuell opplæring innenfor en tidsressurs som sikrer et kvalitativt godt faglig tilbud. Det må også settes av tid og ressurser for samspill, gruppeundervisning og tverrfaglige prosjekter i kulturskolen og i samarbeid med det frivillige kulturliv. Ved å endre fra Sande musikk-skole til Sande kulturskole i 1999 har politikere gitt signaler om et ønske å ha et allsidig undervisningstilbud. Det er ønskelig at kulturskolen gir tilbud i minimum to såkalte kjernefag. Kulturskolen tilbyr 3.83 årsverk i musikkundervisning og 0.30 årsverk i kunst- og håndverkundervisning. I fremtiden ønsker kulturtjenesten en sterkere satsing på visuelle fag, skapende skriving, musikk og bevegelse, kunst- og håndverk og kulturminnevern for å sikre at kulturskolen holder seg innenfor loven.

Stortinget og Kultur- og Kirkedepartementet har en målsetting om at musikkskoleelevene skal utgjøre minst 30 prosent av alle grunnskoleelever. I Sande var prosentandel grunnskoleelever i kulturskolen i 2005 på 11% og regjeringspartienes Kulturløft har lovet at alle ventelistene er borte innen 2014. Dette løftet vil ha stor betydning for fremtidig plassbehov.

I forhold til ledig kommunal eiendom i sentrum har Kulturtjenesten analysert tre forslag til lokalisering.

- 1) Dagens lokalisering i "Brakkene" (ca 400 m²)
- 2) 2. og 3. etasje i kommunelokalet (ca 500 m²)
- 3) Plassering i ungdomsskolen (ca 350 m²)

Kulturtjenesten har sett på plassbehov både nå og i forhold til utvikling, nærhet til konsertarenaer, tilgjengelighet til lokalene og trygghet som kriterier for lokalisering. Følgende forhold må også tas med i betraktning ved valg av lokalisering:

- Kulturtjenesten ønsker fortrinnsvis at all undervisningen foregår i en og samme bygning.
- Undervisningslokalene brukes per i dag fra kl 10.00 til forberedelser og undervisning. Hvis tilbudet utvides med en musikkterapeut, vil undervisning i sangtimer for foreldre og barn, og musikk og bevegelse for utviklingshemmede barn foregå på dagtid. Undervisningslokalet for dette tilbudet må da være tilgjengelig. Dette er av betydning for eventuell lokalisering ved ungdomsskole.
- Kulturskoletilbud er et frivillig fritidstilbud, og ikke et utvidet skoletilbud.

6.1 Anbefaling

Kulturtjenesten legger vekt på å skape kulturelle arenaer for sosial samhandling som et ledd i sentrumsutvikling. I tillegg ansees det som særlig viktig at våre tilbud oppleves som et fritidstilbud. Kommunelokalet har størst potensial for utvikling og kan gi kulturskolen den selvstendige posisjon som trengs for å kunne gi et best mulig tilbud for innbyggere.